

Erről tesznek ma bizonyoságot...s amíg élnek, mindig. Legyen velük mindig a szülők segítsége, mint Jézussal, és az Isten áldása, gondviselése, mint apáinkkal, hogy gyermekeink a só íze, a méz összetartó ereje, a kő szilárdsága s reményeink vázába tett virágai lehessenek. Mindörökké, Ámen.

HATALOM A LÉLEK

Mt 28,18/b

Tudjuk, hogy a felolvasott rész utólag került a Bibliába. A szó szerinti értelmezése ellentmond a szentháromság tanának. Miért választottam mégis ezt az alapigét? Azért, mert az evangélium szelleme, Jézus életének summája szólal meg belőle.

A félmondat kulcsa a hatalom szó. Az egyik fordítás "minden hatalmat", a másik "teljes hatalmat" ír. A lényegen nem változtat: Jézus hatalom! Hogy megértsük a szöveg üzenetét, menjünk közelebb a hatalom fogalmához.

Ha máskor nem, de ma világosan látjuk, hogy a pénz hatalom. A székely közmondás szerint apát-anyát lehet venni rajta. Az erkölcsi romlás árnyékában zárt ajtó, teljesítetlen kívánság nincs előtte. Pénzért adni-venni lehet mindent. Egyszóval a hatalom uralkodik rajtunk és velünk. A történelem tanúsága szerint mindig annak volt nagyobb hatalma, kinek a legtöbb fegyverese volt. Ővé volt az igazság, ő diktálta a békét. Ma sincs másként. Kínlódik a világ, hogy a nukleáris fegyverek birtokában ne legyen senki világhatalom, a nemzetek felett hatalmaskodó egy ország se legyen. Két világhatalmat említnek a politikusok. A fegyver hatalom, uralkodik a gazdasági, politikai, erkölcsi élet felett. Apáink tudták még, hogy a föld által uralkodott másokon. Mindezek olyan hatalmak, amik pénzben, aranyban, értékben kifejezhetők, meghatározhatók.

Hatalma van a szobrásznak a márvány fölött, hogy a beleálmodott formát kihozza a kőből. Hatalma van az aranyművesnek a hideg nemesérc fölött azt formálni úgy, ahogy akarja. Hatalma van a földművesnek a termőföld fölött. Mindezek a mesterséggel összekötött hatalmat fejezik ki.

Soknak állásából adódó hatalma van. Gondolok a régi és új királyokra, államelnökökre, kikre az ország és népe volt rábízva, és hatalmukban volt boldogságot vagy boldogtalanságot osztani népüknek. A törvénybíró hatalmában van az igazság osztása. Sokan nem tudják azt a régi székely törvényt, amely az igazságtalan bírót bőrért lehúzni, szalmával kitölteni rendeli, és a visszaélt hatalmának elrettentő példájára a forgalmas útra kitűzteni hagyja meg. Hatalma van az igazgatónak az alárendeltjeivel szemben; a napi kopogatóknak ügyes-bajos dolgaink rendezésekor a hivatalnokok hatalma sokszor több órát-napot elemészt. Nekünk, járművel közlekedőknek sokszor keserű szájjúnk marad a közlekedési rendőr hatalmaskodása miatt. De hatalom az idő, mely szorít a földi létünk keretei közé, és hatalom a tudás is. Nagy hatalom. Ha az orvosnak nem lenne hatalma a betegség fölött, nagyon sokan a halál hatalmát rég megérettük volna.

A hatalom meghatározza létünk formáját, megkeseríti életünk, elgáncsol, uralkodik rajtunk. Mindezek a hatalom fedezékében lévő kötıdnek a joghoz, az igazsághoz, a kereskedelemhez, a közgazdasághoz, a piachoz, egyszóval anyagiakban megnyilvánuló életünkhöz. Jellemzője mindenkinek az, hogy lehet élni, megélni és visszaélni a hatalmakkal.

Ilyen hatalomról beszél Jézus?- teszi fel a kérdést a naiv ember. Nem! Jézus hatalma más. Jézus lelki életünk hatalmáról beszél. A lélek hatalmát nem lehet kereskedelmi, gazdasági, pénzügyi fogalmakkal megközelíteni és meghatározni. Ez egy láthatatlan és anyagiakkal kifejezhetetlen fogalom. Ezzel a hatalommal tud az ember ember lenni és a társadalom emberi. Ez a belső egyensúly nyugalma.

Lelki életünk hármasságú: értelmi, érzelmi és akaratni megnyilvánulású. Jellemzője a bensőség, rejtettség. Ezzel is lehet élni, éltetni és visszaélni. Itt is lehet nyerni és veszteni. Ezt a belső lelki életformát Jézus határozza meg, ennek a megélésére szentelte egész életét. Tanítása az értelem számára "út, élet

és igazság" Isten felé. Érzelmileg a legjobb törvényével igazít el Isten és ember felé: "Szeresd az Urat...és szeresd felebarátodat"... Akarati világunk akkor mozgatja meg, ha ráfigyelünk, hogy "Nem minden, aki ezt mondja nekem: Uram! Uram! megyen be a mennyek országába; hanem aki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát" (Mt 7,21). Lelki életünk hármasságát egybefogva hatalma van Jézusnak, tanításának, hívó, szellemi-lelki egyensúlyba, a lelkiismerettel kibékült emberré formálni minket.

Ma sokan megkérdézhetik, hogy mire jó ez? A reménységre, a békességre, a megelégedésre, a hitre, a szeretetre, a megbocsátásra, az igazságra, egy szóba foglalva: a boldogságra. Jézus kilenc boldogságtanítása közül mindenik lelki tartalmú. Boldogságra vágyol? Lelked boldogsága nélkül ez lehetetlen. Lelked boldogsága Jézus tanításának hatalmában van. Ezért mondhatta volna joggal: neked adatott "minden hatalom" a boldogságért. Uralkodj a mindennapokon a lélek, a lelked hatalmával, erejével, mely Jézus szellemével legyen telített. Ámen.

BELESZÜLETTÜNK AZ ISTENI POLGÁRSÁGBA

ApCsel 22,27-28

A Pál apostolról való tudósítások drámai jeleneteket pergetnek ismeretünkben. A ma felolvasott részek is egy izgalmas történet első részének záró mondatai. A valahová, valamibe való beleszületés elkötelezettségét erősíti bennünk a történet, bibliai háttérrel. Kerüljünk közelebb a történet csattanójának a megértéséhez, lássuk a filmet Pál apostolról.

Jeruzsálemben a zsidó nemzeti királyok helyett a római hatalom kihelyezett katonái őrökdenek a rend felett, hogy lázadás, forradalom ne legyen, hogy nehogy valamilyen nemzeti érzésből fakadóan leszakadjon a birodalomról a meghódított ország. Vigyáznak, hogy vallási és nemzeti hagyománya a leigázott népnek ne veszélyeztesse a gazdag bányák-földek jövedelmét a római császárok részére. A hozzájuk való közeledést, az elrómaisodást szívesen veszik és jutalmazták is. Még római polgárjogot is adnak, ha nem érdemekért, hát jó pénzért. Ezzel a sérthetlenség, a kiváltság jár az egész római birodalom területén. Tudják, hogy aki elhagyja nyelvét, szokását, vallását az fél szívvel és ésszel renegáttá válhat nemzete számára, ha nem önmagában, gyermekeiben, unokáiban le lehet írni a nemzeti-vallási hovatartozás nyilvántartásából. A római közömbösség csak látszat és a beolvasztásnak egyik útja. Célja az, hogy a római kivételes polgárjogot megkapottakkal nyomják el, olvasszák be a többségbe a kisebbséget. Jelképesen a vár uralja a nagyvárost.

A zsidó nép kénytelen volt túrni a másod-, harmadrendű állampolgári állapotot, hiszen kisebbség volt, a fegyver, a törvényhozás, a jog, a hatalmasok kezében volt. A hatalom rajtuk csattanó ostorát érezték valahányszor lázadásnak minősített zúgolódásaik miatt megtanították velük a kisebbség és a hatalmi többség közti különbséget. Más nem maradt a nép számára, mint utolsó mentvárak a vallás: nemzeti vallásuk. Ez szokásaikat, hagyományukat, életvitelüket, társadalmi helyzetüket meghatározta. Mózes törvénye maradt a megmaradás utolsó várának. Ennek a megtartása felett illetékesek és illetéktelenek őrököttek, nem csak az országban hanem a szétszórtságban, más népek közt élő zsidóság szórványosodó helyzetében is. Ki a törvényt megtartotta, az a vallásban jó hazafi, ki nem, az nemzetének árulója, fogalmazódott a megmaradás vaslogikája.

Jézussal lekerült a lelki-szellemi bilincs. Új fogalmat kapott a vallás, az Isten, az ember, a hit és a világ. Ennek az újnak a legelkeesebb maghintoje, követe és misszionáriusa Pál apostol volt. Nem a távolsághoz mérte küldetését. A megtértek apostolt, a hagyományhoz ragaszkodó zsidók ellenséget láttak benne. Kitűnik a történetből, melynek csak csattanóját olvastam fel.

Pál Jeruzsálembé készül. Egy alkalmi látnok-próféta megjósolja, hogy ott meg fogják kötözni. Hívei könyörögnek: "Ne menj, mert megkötöznek ott". Az elkötelezettek meggyőződésével válaszol az apostol: "Nem csak megkötöztetni, de meghalni is kész vagyok Jézus nevéért". A féltők belenyugodnak a nemfélő